

MOEILIKHEDEN VAN HONGAARSE VLUCHTELINGEN IN NEDERLAND

=====

Voor een bijeenkomst van het Comité Hulpverlening Hongarije sprak vrijdagavond 5 april, in de bovenzaal van Dominicaan te Maastricht mevrouw
 , Hongaarse van geboorte en oud-maatschappelijk werkster, over het onderwerp: Karakteristieken van het Hongaarse volk en de bijzondere aanpassings-moeilijkheden van de Hongaarse vluchtelingen in Nederland.

Spreekster onderscheidde bij de vluchtelingen in Nederland eigenlijk drie categorieën:

1. de groep Hongaren, die bewust vluchtten uit hun vaderland als politiek-vervolgden van het regime.
2. een deel, dat minder bewust de wijk nam in een algemeen angstgevoel; deze mensen zijn dus zonder bepaalde redenen gevlucht.
3. een categorie, welke in vrijheidsdrang en avonturenzin deze gelegenheid aangreep om wijdere horizons op te zoeken.

Vele van de, vooral jonge, mensen uit Hongarije, die de kans ^{namen} om volstrekt onbekende landen buiten hun vaderland te zien, hebben deze kennismaking ondergaan in een wel heel snel tempo en daarbij in een soms dramatische sfeer. Zij hebben er zich geen, of onvoldoende, rekenschap van gegeven, dat zij met hun Hongaarse taal volkomen vreemd stonden in het buitenland, dat zij zelfs in een beklemmend isolement zouden geraken en ook overigens door volstreekte onbekendheid met de wereld buiten hun vaderland, volkomen vreemd kwamen te staan in en tegenover hun nieuwe omgeving.

VELE INNERLIJKE ONZEKERHEDEN

In de Nederlandse opvangcentra heeft men deze innerlijke onzekerheden bij de Hongaren leren kennen: er waren vele spanningen, in eigen kring, maar evenzeer tegenover de omgeving.

Omgeving. De Hongaren vonden in de nieuwe omgeving voor hen totaal vreemde mensen, andere levenstoestanden, andere gewoonten en maatschappelijke verhoudingen. Is het niet begrijpelijk, dat zij - niettegenstaande zij de slavernij van hun ~~geknechte~~ vaderland ontvluchtten, hier een verlies aan veiligheid en geborgenheid gaan voelen ondanks het feit, van de maatschappelijke en persoonlijke vrijheid, welke ze hier genieten!

Zij konden praktisch anderen van die gevoelens van onzekerheid geen deelgenoot maken; alleen maar hun eigen landgenoten. De Hongaarse vluchteling is zijn schroom en angstvallige geslotenheid niet kwijt geraakt tegenover andere Hongaren, omdat in de laatste tien jaar in eigen land, waar overal het gevaar, de vervolging en deportatie dreigden, geen openhartigheid meer hebben gekend. Bovendien is de Hongaar, veel meer dan bv. de doorsnee-Nederlander, individualist.

Deze onzekerheid en de beklemming om het onbestemde van hun toekomst hebben de vaak hoog-gespannen illusies omtrent het vrije westen - dat ze zich als een paradijs van persoonlijke zelfstandigheid, vrede, welvaart en verbroedering hebben voorgesteld - bij de Hongaren verstoord. Ze zijn klaarblijkelijk in deze verwachtingen over het westen wat teleurgesteld.

Daar komt bij, dat aan de Hongaren tijdens hun reis naar het land van be-

stemming door begeleiders - in een goed bedoeld optimisme - gouden be-
gen voor de toekomst werden voorgespiegeld. Mevrouw Von Poeschl haalde
hiervoor een typerend voorbeeld aan: een jonge Hongaarse zweefvlieger
kreeg te horen, dat hij best bij de K.L.M. als piloot te werk zou kunnen
komen. Dat werd natuurlijk voor deze Hongaar, toen hij in Nederland arr-
veerde, een bittere teleurstelling !... Dergelijke gevallen staan echt
niet op zich zelf....

Er was een diep wantrouwen van deze Hongaren, slachtoffers van een
jarenlange terreur en beklemming ó van persoonlijke onvrijheid (zelfs
tegenover hun allernaaste omgeving), waardoor geweldige innerlijke span-
ningen ontstonden. En zeker de eerste tijd kunnen zij deze druk niet af-
reageren in een vertrouwelijk gesprek ! Zij konden zelfs niet aanvaarden
dat het objectief goede van wat zij om zich heen zagen, ook voor hen be-
reikbaar was en door hen aanvaard kon worden. Zij maten alles af naar
zij in eigen vaderland gezien en ondervonden hadden.

Niet alleen de meer eenvoudigen onder de Hongaren kampen met deze inn-
lijke conflicten en spanningen, ook de meer intellectuelen onder hen za-
met moeilijkheden. Zij konden bv. niet aanvaarden, dat ze niet onmiddell-
lijk in Nederland werden geplaatst in leidende posities, zoals ze die in
Hongarije zouden kunnen bezetten, al gaf dit vaderland hun daartoe geen
kans. Was het wonder, dat een aantal Hongaren dit onverwachte wantrouw-
den, dat het hen verbitterde en ongedurig maakte ?.....

Toch dankbaar, Niettemin zijn de Hongaren, impulsief als ze zijn, ni-
uiterst dankbaar om de geboden gastvrijheid, welke ze toch wel diep aan-
voelen. Maar, nuchter beredeneerd, zijn er toch ook wel remmingen in de
dankbaarheid.

Hongaarse dankbrieven bv., welke mevrouw , na haar hulp in
Nederlandsse opvangcentra, heeft ontvangen, getuigen daarvan duidelijk.
De Hongaren moeten betrokken kunnen worden in een snelle aanpassing in
Nederland, misschien niet zozeer op de eerste plaats maatschappelijk, ó
toch innerlijk, met een voor Nederlanders en Hongaren wederzijds begrip
voor elkaars moeilijkheden.

BELANGRIJKE TAAK VOOR HONGAARSE TOLKEN

Mevrouw wees op de zeer belangrijke rol, welke de Hongaar-
se tolken bij de contacten met hun gevluchte landgenoten kunnen vervul-
len. De meeste Hongaarse tolken, die al een aantal jaren hier te lande
verbleven, in ieder geval al geruime tijd niet meer in Hongarije zijn ge-
weest, staan vreemd tegenover de gang van zaken gedurende de laatste ja-
ren in Hongarije. Zij kennen niet, of onvoldoende, de sfeer van onzeker-
heid en verdachtmakingen van de Hongaren, de sociale en economische toe-
standen, de troebele politieke sfeer van politie-toezicht en vreemde t-
reur, en alle omstandigheden welke niet alleen het openbare leven, maar
ook de gezinssfeer ongunstig beïnvloeden. De fijnheden en nieuwere nuan-
ces van de Hongaarse taal, de spontane en impulsieve natuur van hun lan-
genoten, zijn deze tolken wat vreemd geworden. Daarom moeten de tolken
de vluchtelingen tot een vertrouwd uiten van hun gedachten en gevoe-
lens laten komen, zonder te veel in een argwanend-makend vraag- en ant-
wóorden-spel terecht te komen. Mevrouw wees erop, dat de
techniek van het als tolk optreden gewijzigd moet worden zodanig, dat de
tolken en Hongaren meer ongestoord met elkaar kunnen spreken, en dat h-
niet wordt een telkens onderbreken voor vertalingen van alles wat geze-
werd. Dat breekt de gedachten-gang af, dat maakt de Hongaren schuw, om-
die onderbrekingen hen te veel doen terugdenken aan politieke verhoren
Russische terreurmethode en z.